

A בס"ד

Intro

Today we will Be"H learn דף קי"ד of מציעא. Some of the topics we will learn about include:

מסדרין
בערכין
בבעל חוב
בהקדש

If a person pledges ערכין, to pay הקדש the predetermined value of one's own worth as specified by the Torah based on his age and gender, if he's poor and cannot pay the full amount, we make an assessment to ensure that he is left with his basic necessities.

The Gemara discusses whether we make such an assessment for a borrower?

And for one who makes an ordinary pledge to הקדש?

חזרה בהקדש
Whether הקדש must return collateral to a donor?

רבה בר אבוה ואליהו הנביא
The Gemara records a discussion between רבה and אליהו regarding several matters, including these Halachos.

B The Gemara also discusses several other Halachos regarding returning collateral, including:

עשיר
The collateral of a wealthy person;
בשעת הלואה
Collateral taken at the time of the loan;
שביעית משמטתו
A loan with collateral is not cancelled by שמיטה;
מטלטלין אצל בניו
Whether he can seize it from the debtor's heirs;

A

מסדרין
בערכין
בבעל חוב
בהקדש

חזרה בהקדש

רבה בר אבוה
ואליהו הנביא

B

Several other Halachos
regarding
Returning Collateral

עשיר

בשעת הלואה

שביעית משמטתו

מטלטלין אצל בניו

- C** ביתו של ערב
Taking collateral from a guarantor's home; and
שכרו
Collateral taken for owed wages;

C

ביתו של ערב

שכרו

1 So let's review...

The Gemara earlier cited a ברייתא:

כדרך שמסדרין בערכין
כך מסדרין בבעל חוב

If a person pledges his ערך, to pay הקדש the predetermined value of one's own worth as specified by the Torah based on his age and gender; if he is poor and cannot pay the full amount, we make an assessment to ensure that he is left with his basic necessities.

Similarly, when collecting a debt, one must leave the borrower with his necessities.

The Gemara also established that רשב"ג disagrees, because השתא זבוני מזבנין ליה

סדורי מסדרין ליה

If he holds one may sell the item, he certainly holds that we do not make an assessment to leave him with his necessities!

It must be pointed out, however, according to the Braisa, that there is a difference between ערכין and בעל חוב:

In the case of ערכין, he pays whatever he can afford at that time and is exempt from the rest even if he later becomes wealthy. However, in the case of בעל חוב, he still owes the rest of the loan and must pay it if and when he can afford it.

1

ברייתא

כדרך שמסדרין בערכין
כך מסדרין בבעל חוב

If a person pledges his ערך,
if he is poor and cannot pay the full amount,
we make an assessment to ensure
that he is left with his basic necessities.

Similarly, when collecting a debt,
one must leave the borrower with his necessities.

רשב"ג

השתא זבוני מזבנין ליה
סדורי מסדרין ליה

If he holds one may sell the item
he certainly holds that we do not make an assessment
to leave him with his necessities!

It must be pointed out, however,
according to the Braisa, that there is a difference
between ערכין and בעל חוב:

In the case of ערכין,
he pays whatever he
can afford at that time
and is exempt from the
rest even if he later
becomes wealthy.

In the case of בעל חוב,
he still owes
the rest of the loan
and must pay it
if and when he can
afford it.

2 The Gemara now inquires
מהו שיסדרו בבעל חוב
Do we indeed rule that we leave a borrower with his
necessities?

The Gemara elaborates on the question:

מי גמור מיכה מיכה מערכין
או לא

Do we expound a שוה גזירה for חוב בעל חוב from ערכין, as
follows?

The Pasuk regarding ערכין says:

ואם מך הוא מערכך

If he's too poor to pay the full amount;

And we expound

החייהו מערכך

We make an assessment, and we leave him with his
necessities.

The Pasuk regarding חוב בעל חוב states

וכי ימוך אחיך ומטה ידו עמך

והחזקת בו

Do we expound this שוה גזירה and leave a חוב בעל חוב with his
necessities as well?

Or we do not expound this שוה גזירה?

2

?

מהו שיסדרו בבעל חוב
*Do we indeed rule that we leave a borrower
with his necessities?*

The Gemara elaborates. . .

**מי גמור מיכה מיכה מערכין
או לא**

*Do we expound a שוה גזירה for חוב בעל חוב from ערכין,
as follows?*

The Pasuk of ערכין says:

**ואם מך הוא
מערכך**

*If he's too poor to pay
the full amount;*

And we expound

החייהו מערכך

*We make an assessment,
and we leave him with
his necessities.*

The Pasuk of חוב בעל חוב states

**וכי ימוך אחיך
ומטה ידו עמך
והחזקת בו**

*Do we expound
this שוה גזירה and
leave a חוב בעל חוב
with his necessities
as well?*

Or we do not expound this שוה גזירה?

3 In response, the Gemara cites a similar inquiry:

האומר הרי עלי מנה לבדק הבית
מהו שיסדרו

When we collect collateral from someone who made an ordinary pledge to הקדש, do we make an assessment and leave him with his necessities?

הנחנן רבי יוחנן says that we do, because

נדר בערכך כתיב

The Pasuk compares ערכין with other pledges to הקדש;

מה ערכין מסדרין

אף הקדש מסדרין

Just as we make an assessment regarding ערכין, we make an assessment regarding other forms of הקדש.

Other אמוראים say that we do not, because

ק"ו מבעל חוב

ומה בע"ח שמחזירין

אין מסדרין

הקדש שאין מחזירין

אינו דין שאין מסדרין

If for a חוב, בעל חוב, where the מלוה must return the collateral to the לווה, and yet when he eventually sells it we do not make an assessment; then for הקדש, who does not return the collateral, we certainly do not make an assessment!

Clearly, these אמוראים ruled in accordance with רשב"ג, and hold

אין מסדרין לבעל חוב

The Gemara now questions this opinion:

יסדרו בבעל חוב

ק"ו מערכין

We should make an assessment for a חוב, based on a

ק"ו from ערכין, as follows?

ומה ערכין שאין מחזירין

מסדרין

בעל חוב שמחזירין

אינו דין שמסדרין

If for ערכין, where we do not return the משכון, we make an assessment; then for a חוב, where we do return the משכון, we should certainly make an assessment?

The Gemara answers that the Pasuk says

ואם מך הוא מערכך

הוא ולא בעל חוב

We do not assess for a borrower.

3

**האומר הרי עלי מנה לבדק הבית
מהו שיסדרו**

When we collect collateral from someone who made an ordinary pledge to הקדש, do we make an assessment and leave him with his necessities?

אמוראים
WE DO NOT
because

רבי יוחנן
WE DO
because

**ק"ו מבעל חוב
ומה בע"ח שמחזירין
אין מסדרין
הקדש שאין מחזירין
אינו דין שאין מסדרין**

נדר בערכך כתיב
The Pasuk compares ערכין with other pledges to הקדש;
**מה ערכין מסדרין
אף הקדש מסדרין**
Just as we make an assessment regarding ערכין, we make an assessment regarding other forms of הקדש.

If for a חוב, בעל חוב, where the מלוה must return the collateral, and yet when he eventually sells it, we dont make an assessment; then for הקדש, who does not return the collateral, we certainly do not make an assessment!

These אמוראים rule like רשב"ג, אין מסדרין לבעל חוב, that

**יסדרו בבעל חוב
ק"ו מערכין**

We should make an assessment for a חוב, based on a ק"ו from ערכין, as follows

**בעל חוב
שמחזירין
אינו דין שמסדרין**

Then for a חוב, בעל חוב, where we do return the משכון, we should certainly make an assessment?

**ומה ערכין
שאין מחזירין
מסדרין**

If for ערכין, where we do not return the משכון, we make an assessment;

**ואם מך הוא מערכך
הוא ולא בעל חוב**
We do not assess for a borrower.

4 The Gemara further asks

ויחזירו בהקדש
קל וחומר מבעל חוב
ק"ו should return a משכון to the donor, based on a ק"ו
from בעל חוב, as follows:

ומה בעל חוב שאין מסדרין
מחזירין

הקדש שמסדרין
אינו דין שמחזירין

If for a בעל חוב, where we do not make an assessment, we
must return the משכון; certainly, for הקדש, where we do
make an assessment, we should return the משכון?

The Gemara answers that the Pasuk says

ולך תהיה צדקה
מי שצריך צדקה

יצא הקדש שאין צריך צדקה

This is done as a merit for the creditor.

This excludes הקדש, which does not need merit.

=====

4

ויחזירו בהקדש קל וחומר מבעל חוב

הקדש should return a משכון to the donor,
based on a ק"ו from בעל חוב, as follows:

הקדש
שמסדרין
אינו דין שמחזירין

Certainly, for הקדש, where
we do make an assessment,
we should return the משכון?

ומה בעל חוב
שאין מסדרין
מחזירין

If for a בעל חוב, where we
do not make an assessment,
we must return the משכון;

ולך תהיה צדקה
מי שצריך צדקה

יצא הקדש שאין צריך צדקה

This is done as a merit for the creditor.

This excludes הקדש, which does not need merit.

5 The Gemara relates an incident regarding this Halachah:
 אשכחיה רבה בר אבוב לאליהו
 דקאי בבית הקברות של עובדי כוכבים
 once met רבה בר אבוב in a non-Jewish cemetery,
 and asked him
 מהו שיסדרו בבעל חוב
 Do we assess the needs of a borrower?

אליהו answered him
 גמר מיכה מיכה מערכין
 Yes, we assess for a borrower, and we derive this
 Halachah from ערכין.

אליהו He then asked
 לאו כהן הוא מר
 מאי טעמא קאי מר בבית הקברות
 Are you not a Kohein; why are you in a cemetery?

אליהו replied
 לא מתני מר טהרות
 Are you not familiar with the Halachos of purity found in
 סדר טהרות where a בריתא states;
 רבי שמעון בן יוחי אומר
 קבריהן של עובדי כוכבים אין מטמאין
 Graves of non-Jews do not impart impurity;
 As the Pasuk says
 ואתן צאני צאן מרעיית אדם אתם
 אתם קרויין אדם
 ואין עובדי כוכבים קרויין אדם
 Only Yidden are referred to as אדם, and the Pasuk says
 אדם כי ימות באהל
 Only an אדם imparts impurity.

5 אשכחיה רבה בר אבוב לאליהו
 דקאי בבית הקברות של עובדי כוכבים
 once met רבה בר אבוב in a non-Jewish cemetery,
 and asked him

מהו שיסדרו בבעל חוב
 Do we assess the needs of a borrower?

אליהו answered him

גמר מיכה מיכה מערכין
 Yes, we assess for a borrower,
 and we derive this Halachah from ערכין.

אליהו He then asked

לאו כהן הוא מר
 מאי טעמא קאי מר בבית הקברות
 Are you not a Kohein
 why are you in a cemetery?

אליהו replied

לא מתני מר טהרות
 Are you not familiar with the Halachos of purity
 found in סדר טהרות;

רבי שמעון בן יוחי אומר
 קבריהן של עובדי כוכבים
 אין מטמאין

As the Pasuk says
 ואתן צאני צאן מרעיית אדם אתם

אתם קרויין אדם

ואין עובדי כוכבים קרויין אדם
 and the Pasuk says

אדם כי ימות באהל
 Only an אדם imparts impurity.

6 בארבעה לא מצינא
בשיתא מצינא
I am barely able to study the four more relevant סדרים, but
I certainly am not able to study טהרות, because
דחיקא לי מילתא
I live in extreme poverty.

דבריה ועייליה לבן עדן
גן, and told him
פשוט גלימך ספי שקול מהני טרפי
Collect some of these leaves in your cloak.
He did so, but when he was leaving, he heard a voice say
מאן קא אכיל לעלמיה כרבה בר אבוא
is consuming his reward in באו. Where-
upon,
נפץ שדנהו
He threw away the leaves. Nevertheless,
סחט גלימא ריחא
His cloak absorbed some of their scent.
זבניה בתריסר אלפי דינרי
פלגינהו לחתנוותיה
He sold the cloak for 12,000 Dinarim, and distributed the
money amongst his sons-in-law.
=====

6 בארבעה לא מצינא
בשיתא מצינא
I am barely able to study the four more relevant סדרים,
but I certainly am not able to study טהרות, because
דחיקא לי מילתא
I live in extreme poverty.

דבריה ועייליה לבן עדן
גן, and told him
פשוט גלימך ספי שקול מהני טרפי
Collect some of these leaves in your cloak.
He did so, but when he was leaving,
he heard a voice say
מאן קא אכיל לעלמיה כרבה בר אבוא
is consuming his reward in באו.
Whereupon,
נפץ שדנהו
He threw away the leaves.
Nevertheless,
סחט גלימא ריחא
His cloak absorbed some of their scent.
זבניה בתריסר אלפי דינרי
פלגינהו לחתנוותיה
He sold the cloak for 12,000 Dinarim,
and distributed the money amongst his sons-in-law.

7 The Gemara proceeds to cite several other Halachos regarding collateral:

1.
The Pasuk says
וּאִם אִישׁ עֲנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב בְּעִבּוּטוֹ
Do not sleep with the collateral of a poor person, implying
הָא עֲשִׂיר שְׁכִיב
You may sleep with a wealthy person's collateral.
Now, this does not mean the creditor may use it, as Rashi explains
הָרִי הוּא רְבִית אֲצִלוּ
שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בְּמִשְׁכּוֹנוֹ חֹנֵם
Using the collateral constitutes interest on the loan?
Rather,
וּאִם אִישׁ עֲנִי הוּא
לֹא תִשְׁכַּב
וְעִבּוּטוֹ אֲצִלְךָ
You may not go to sleep without returning the poor person's collateral for the night. However,
הָא עֲשִׂיר
שְׁכִיב וְעִבּוּטוֹ אֲצִלְךָ
You may go to sleep without returning the wealthy person's collateral.

7

Several other Halachos regarding collateral

1

וּאִם אִישׁ עֲנִי הוּא לֹא תִשְׁכַּב בְּעִבּוּטוֹ

✓
וְעִבּוּטוֹ אֲצִלְךָ
כִּי אֲצִלְךָ
לֹא תִשְׁכַּב בְּעִבּוּטוֹ אֲצִלְךָ
You may go to sleep without returning the wealthy person's collateral.

?
כִּי אֲצִלְךָ לֹא תִשְׁכַּב
You may sleep with a wealthy person's collateral.

✗
This does not mean the creditor may use it, as Rashi explains
הָרִי הוּא רְבִית אֲצִלוּ
שִׁישְׁתַּמֵּשׁ בְּמִשְׁכּוֹנוֹ חֹנֵם
Using the collateral constitutes interest on the loan

8

2.
 המלוה את חברו
 אינו רשאי למשכנו
 שלא בשעת הלואתו
 It is forbidden for the מלוה to enter the לווה's house to seize collateral after the due date.
 ואם משכנו חייב להחזיר לו
 If he did take the collateral, he must return it.
 ועובר בכל השמות הללו
 If he does not return it, he is subject to the prohibitions governing collaterals, namely
 השב תשיב לו את העבוט
 לא תשכב בעבוטו
 עד בא השמש תשיבנו לו
 However,
 משכנו בשעת הלואתו
 אינו חייב להחזיר לו
 If the מלוה takes collateral that was willingly given by the לווה at the time of the loan, he does not need to return it, even when the לווה needs it.

8

2

**המלוה את חברו
 אינו רשאי למשכנו
 שלא בשעת הלואתו**

It is forbidden for the מלוה to enter the לווה's house to seize collateral after the due date.

ואם משכנו חייב להחזיר לו

If he did take the collateral, he must return it.

ועובר בכל השמות הללו

If he does not return it, he is subject to the prohibitions governing collaterals, namely

**השב תשיב לו את העבוט
 לא תשכב בעבוטו
 עד בא השמש תשיבנו לו**

However,

**משכנו בשעת הלואתו
 אינו חייב להחזיר לו**

If the מלוה takes collateral that was willingly given by the לווה at the time of the loan, he does not need to return it, even when the לווה needs it.

9

3.
 עד בא השמש תשיבנו לו
 זו כסות יום שניתנה לחבול בלילה
 The Pasuk refers to a day garment, and says that the מלוה must leave it with the לווה all day until sunset, and may only take it overnight, as long as he returns it before daybreak.
 השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש
 זו כסות לילה שניתנה לחבול ביום
 This Pasuk refers to a night garment, and says that the מלוה must return it at sunset, and may only take it in the morning, as long as he returns it the next day by sunset.

9

3

השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש

עד בא השמש תשיבנו לו

זו כסות יום שניתנה לחבול בלילה

The Pasuk refers to a day garment, and says that the מלוה must leave it with the לווה all day until sunset, and may only take it overnight, as long as he returns it before daybreak.

השב תשיב לו את העבוט כבוא השמש

זו כסות לילה שניתנה לחבול ביום

This Pasuk refers to a night garment – the מלוה must return it at sunset, and may only take it in the morning, as long as he returns it the next day by sunset.

10 4.
 אמר רבי מאיר
 וכי מאחר שמחזירין
 למה ממשכנין מעיקרא
 If the creditor needs to return the collateral daily, what is
 the point of collecting it?
 The answers
 שלא תהא שביעית משמטתו
 ולא יעשה מטלטלין אצל בניו
 As Rashi explains
 כיון דמשכניה קנייה
 By taking it, he acquires rights in the item. Therefore,
 does not cancel the loan, since it is considered as if
 it was collected. Additionally, although one cannot
 ordinarily collect movable items from heirs, he may keep
 the collateral.

10 4
 אמר רבי מאיר
**וכי מאחר שמחזירין
 למה ממשכנין מעיקרא**
 If the creditor needs to return the collateral daily,
 what is the point of collecting it?
 The answers
**שלא תהא שביעית משמטתו
 ולא יעשה מטלטלין אצל בניו**
 As Rashi explains
 כיון דמשכניה קנייה
 By taking it, he acquires rights in the item.
 Therefore, does not cancel the loan, since it is
 considered as if it was collected.
 Additionally, although one cannot ordinarily collect
 movable items from heirs, he may keep the collateral.

11 5.
 The Pasuk says
 לא תבא אל ביתו לעבוט עבוטו
 A creditor may not seize collateral from the debtor's
 home. However,
 אתה נכנס לביתו של ערב
 One may take collateral from the guarantor's home.
 Additionally,
 לביתו אי אתה נכנס
 One may not enter a home to collect debt for a loan.
 However,
 אתה נכנס לשכר כתף לשכר חמר
 לשכר פונדק לשכר דיוקנאות
 One may enter to take collateral for owed wages and fees.
 However, the Pasuk says
 משאת מאומה
 He may not enter the home for any sort of loan, to include
 זקפן עליו במלוה
 If one converted his owed wages into a loan;

11 5
לא תבא אל ביתו לעבוט עבוטו
 A creditor may not seize collateral from the debtor's home.
 However,
אתה נכנס לביתו של ערב
 One may take collateral from the guarantor's home.
 Additionally,
לביתו אי אתה נכנס
 One may not enter a home to collect debt for a loan.
 However,
**אתה נכנס לשכר כתף לשכר חמר
 לשכר פונדק לשכר דיוקנאות**
 One may enter to take collateral for owed wages and fees.
 However, the Pasuk says
משאת מאומה
 He may not enter the home for any sort of loan,
 to include
זקפן עליו במלוה
 If one converted his owed wages into a loan;